

OPNEEMTECHNIEKEN IN HET BANDWEVEN

DOOR MARIEKE KRANENBURG EN WILLY KROON

Als er ergens een verscheidenheid aan opneemtechnieken te vinden is, dan is het in het bandweven. De basisopzet van een band bestaat, in de meeste gevallen, uit twee lagen. Op een inkleloom zijn dit de gehevelde en de ongehevelde laag. Een bandweefsel is meestal een kettingrips; de inslagdraad is niet zichtbaar. De eenvoudigste manier om patronen te maken, is door verschillende kleuren in de ketting op te spannen. Maar er zijn veel meer mogelijkheden door het toepassen van opneemtechnieken, waarbij je een rand en een patroongedeelte hebt. In het patroongedeelte span je draden met een donker/licht-verschil op en worden patronen gevormd door kettingdraden over meerdere inslagen te laten flotten. Bij een aantal andere technieken speelt ook de inslagdraad een rol om motieven te vormen. Om de mogelijkheden in het bandweven te laten zien, zetten we in dit artikel een aantal technieken op een rij.

Eenvoudige pick-up Willy Kroon

EENVOUDIGE PICK-UPTECHNIEK

Bij de pick-uptechniek wordt als basis een opzet gebruikt met afwisselend lichte en donkere horizontale strepen. Een patroon wordt gevormd door draden vanuit de onderliggende laag naar boven te halen, zodat deze in de bovenlaag flotten. Aan de achterkant van het weefsel is de inslagdraad zichtbaar op de plekken waar de draad is opgenomen. Een patroon kan al ontstaan door op slechts enkele plaatsen een draad op te pakken. Complexere patronen kunnen gemaakt worden door in elke toer meerdere draden op te nemen, waarbij zelfs de basis van de strepen niet meer zichtbaar is.

Pebbleweefsel Marion Verloop

PEBBLEWEEFSEL OF STIPPELTJESWEEFSEL

Pebble is het Engelse woord voor kiezel. Een pebbleweefsel wordt dan ook gekenmerkt door kiezeltjes of stippeltjes in het basisweefsel. Twee bindtoeren wisselen elkaar af met de patroontoeren, waarbij in de bindtoeren telkens twee draden naast elkaar gebonden worden en twee niet. In de patroontoer worden telkens twee of een even aantal draden opgenomen. De paren van de patroontoeren en die van de bindtoeren zijn één draad ten opzichte van elkaar verschoven. Tijdens het weven werk je in paren van een lichte en donkere draad. Neem je de lichte draad van een paar op, dan laat je de bijbehorende donkere draad vallen en andersom. Een pebbleweefsel is een complementair weefsel. Dat betekent dat voor- en achterkant hetzelfde patroon tonen, alleen in tegengestelde kleurstelling. Een pebbleweefsel is ook geschikt om met meer kleurlagen te weven. Zeer ervaren bandweefsters weven soms wel met zes verschillende kleurlagen.

Pebbleweefsel Fenny Nieuwman

TOTONICAPAN

De Totonicanpanstructuur lijkt zeer sterk op de eenvoudige pick-upstructuur: er worden vanuit een horizontale streepjesopzet telkens twee draden naast elkaar opgenomen om patronen te vormen. Een groot verschil is dat er met een extra inslagdraad wordt gewerkt onder de opgenomen draden, waardoor zeer kleurige banden gemaakt kunnen worden. Hiervoor wordt meestal een iets dikkere draad wol gebruikt of borduurgaren.

Totonicanpan Karoline Storm

KEPERWEEFSEL

Een keperband komt wat betreft de manier waarop deze band gewoven wordt sterk overeen met een pebbleweefsel. Ook hier werk je met paren van lichte en donkere draden en is het weefsel complementair. De structuur is echter heel anders. In elke toer worden binddraden opgenomen zowel in het motief als in de achtergrond in een 2 – 1 – 2 ritme. In de achtergrond zie je bijvoorbeeld tussen 2 draden achtergrondkleur 1 draad in de patroonkleur. Door meerdere draden van de patroonkleur op te nemen ontstaat het patroon.

Keper Willy Kroon

INTERMESH EN MODIFIED INTERMESH

Intermesh lijkt, wat de techniek betreft, veel op de pebbletechniek. Echter daar waar bij de pebbletechniek de bindtoeren afwisselend om en om uit twee draden van de verschillende kleuren bestaan, is dit bij de intermesh-techniek om en om uit één draad. Ook bij deze techniek hebben we twee verschillende bindtoeren. Modified intermesh is bijna gelijk aan de intermeshtechniek, maar nu worden in de bindtoeren ook extra draden opgenomen of weggedrukt.

Intermesh en Modified Intermesh Willy Kroon

BROCHEREN (TOEGEVOEGDE INSLAGDRAAD)

Bij brocheren is de basis meestal een effen lichte band. Je werkt met twee inslagdraden: een dunne draad om de kettingdraden te binden en een dikkere, toegevoegde inslagdraad. Per toer neem je een aantal draden op, waarmee je de toegevoegde inslagdraad bindt. Deze toegevoegde draad loopt over de resterende kettingdraden heen en vormt daarmee het motief.

Brocheren Willy Kroon

Baltic Style Marion Verloop

BALTIC STYLE

De Baltic-styletechniek werkt, anders dan de meeste van de hiervoor beschreven technieken, niet met een basisstructuur van streepjes waarbij elke kettingdraad een rol kan spelen in het patroon. Bij Baltic style werk je uitsluitend met patroondraden om motieven te vormen. De patroondraden, vaak van een wat dikker materiaal, worden omgeven door twee achtergrond-draden. Patroondraden liggen afwisselend in de gehevelde en ongehevelde laag. Motieven worden gevormd door patroondraden op te nemen of juist te laten vallen.

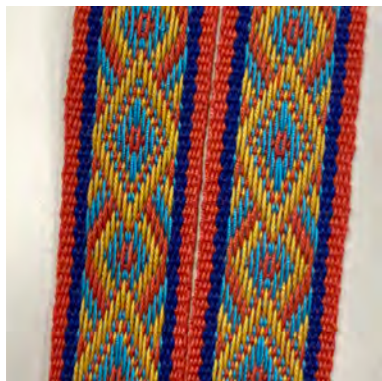
Q'ero Willy Kroon

Q'ERO

De q'eroteknik lijkt veel op de Baltic-styletechniek. Door voor de inslag een andere contrasterende kleur ten opzichte van de kleuren van de ketting te kiezen, zie je kleine puntjes op de plaatsen waar je kettingdraden laat vallen en geen kettingdraden uit de onderste laag naar boven haalt.

DRIE KLEUREN PICK-UP

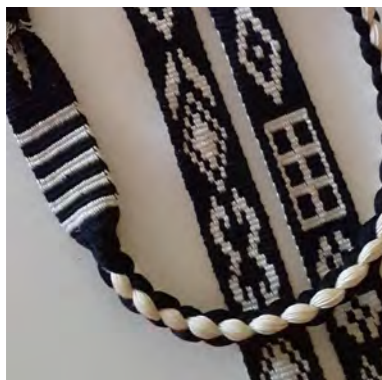
Een variant op de Baltic-stylmethode is de drie kleuren pick-upmethode. De opzet voor een drie kleuren pick-up is dezelfde als voor Baltic style, alleen is er geen onderscheid meer tussen patroondraad en achtergrond-draad. Door de drie kleuren afwisselend op te zetten, kan elke kleur dienen als patroondraad en als achtergronddraad.

Drie kleuren pick-up Ria van der Kolk

DUBBELWEEFSEL

In het bandweven is een dubbelweefsel een zeer arbeidsintensieve opneem-techniek. In beide lagen worden lichte en donkere draden dubbel opgespannen. In de eerste laag worden de donkere/lichte draden volgens patroon uitgelezen. Deze vormen het patroon aan de bovenkant. Aan de onderkant komen de niet opgenomen donkere/lichte draden. De volgende toer neem je de donkere/lichte draden uit de andere laag.

Dubbelweefsel Loes Meijer

Al'ouerjan Marieke Kranenburg

AL'OUERJAN

Bij de Al'ouerjantechniek worden patronen weer op een heel andere manier opgebouwd. Patronen worden gemaakt door het weven van meestal rode en witte blokjes op een zwarte achtergrond. Voor de zwarte achtergrond wordt een enkele draad opgespannen. De rode en witte draden worden samen opgespannen. Per toer wordt voor een blokje één van de twee kleuren geselecteerd, de andere kleur laat je vallen. Aan de achterkant ontstaan lange flotteringen.

Intermesh Marianne van Haperen

Pebble met 6 kleurlagen Willy Kroon

Eenvoudige pick-up Lieve Claerbout

Keper Marlies Bongers

Drie kleuren-pick-up Marieke Kranenburg

Al'ouerjan Ria van der Kolk